

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра фінансів, обліку і аудиту

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА  
ЗА ДОПОМОГОЮ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ

Пояснювальна записка і розрахунки  
до кваліфікаційної роботи

МРЕ.691.02.04 ПЗ

Виконала:

студентка групи: 211-ФС-324

спеціальності 072 «Фінанси,  
банківська справа та страхування»

(роботу виконано самостійно,  
відповідно до принципів академічної  
добросовісності)

Рукавішникова А. П.

Керівник: доцент, канд. екон.наук

Єрмоленко О.А.

Рецензент: професор, д-р. екон.наук

Токмакова І.В.

# **Український державний університет залізничного транспорту**

**Факультет економічний**

**Кафедра фінанси, облік і аудит**

**Освітній рівень:** магістр

**Спеціальність:** 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

**Освітня програма** «Управління фінансами, банківська справа та страхування»

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Завідувачка кафедри,  
професор, д-р екон. наук

\_\_\_\_\_ О. Г. Кірдіна

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2025 року

## **ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ Рукавішниковій Анні Павлівні**

1 Тема «Управління фінансовим станом підприємства за допомогою фінансового контролінгу» керівник Єрмоленко Олексій Анатолійович, канд. екон. наук, доцент затверджені розпорядженням по економічному факультету від «27» лютого 2025 року №64/25

2 Строк подання студентом закінченої роботи «10» січня 2026 року.

3 Вихідні дані: підібрати законодавчі акти і нормативні документи з теми дипломної роботи; вивчити і узагальнити монографічну, наукову, навчальну літературу щодо теми дипломної роботи; ознайомитися і підібрати сучасні публікації з теми роботи в наукових журналах й інших періодичних виданнях; зібрати, узагальнити, проаналізувати фінансову, статистичну, економічну інформацію про об'єкт дослідження для виявлення сутності і ролі фінансового контролінгу в системі управління фінансовим станом підприємства.

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) дослідити науково-теоретичні основи управління фінансовим станом підприємства, сутність та концептуальні засади управління фінансовим станом підприємства, сутність фінансового контролінгу та його інструменти, як складова концепції управління фінансовим станом підприємства, організаційно-інформаційна модель управління фінансовим станом підприємства, охарактеризувати застосування інструментів фінансового контролінгу, заснованих

на загальнооекономічних методах, розробити технології проведення аналізу фінансового стану, оцінити фінансовий стану підприємства, виявити напрямки вдосконалення системи управління фінансовим станом підприємства, провести комплексна оцінка фінансового стану підприємства з використанням таксономічного аналізу, провести розрахунок фінансового стану підприємства за допомогою дискримінаційних функцій, виявити шляхи вдосконалення фінансового стану підприємства

5 Перелік графічного матеріалу основні складові фінансового контролінгу, інструменти фінансового контролінгу, кількісні методи економічного аналізу, сфери оперування системи збалансованих показників, організаційно-інформаційна модель управління фінансовим станом підприємства, обсяг реалізації продукції, чистий прибуток підприємства, темпи росту виручки від реалізації та чистого прибутку, технологія оцінки фінансового стану підприємства, структура власного капіталу, структура джерел формування фінансових ресурсів, етапи розрахунку коефіцієнта таксономії, динаміка коефіцієнта таксономії, напрями покращення фінансового стану підприємства.

6 Дата видачі завдання «03» жовтня 2025 року

### КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

| Назва етапів                                                                    | Стан виконання етапів | Примітка |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------|
| Вибір теми та її затвердження                                                   | 03.10.25 -10.10.25    |          |
| Підбір літератури та статистичних матеріалів                                    | 11.10.25-31.10.25     |          |
| Консультація з керівником щодо організації роботи                               | 01.10.25-05.10.25     |          |
| Огляд джерел інформації                                                         | 06.10.25-20.10.25     |          |
| Написання чернетки першого розділу дипломної роботи                             | 21.10.25-15.11.25     |          |
| Аналітична обробка інформації та написання чернетки другого розділу роботи      | 16.11.25-15.12.25     |          |
| Обробка матеріалу для написання аналітичних розрахунків третього розділу роботи | 16.12.25-09.01.26     |          |
| Перед захист на кафедрі. Кінцеве оформлення роботи                              | 10.01.26              |          |

Студент \_\_\_\_\_ Рукавішникова А.П.  
Керівник \_\_\_\_\_ Єрмоленко О.А.

## АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра містить с. 81, рис. 19, табл. 11, джерел 52.

Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю адаптації підприємств до умов ринкової економіки, де головною метою є отримання максимального прибутку на кожную інвестовану гривню через ефективне використання наявних ресурсів. Саме використання інструментів контролінгу забезпечує надійне підґрунтя для зміцнення фінансової стійкості, оптимізації грошових потоків та підвищення загальної прибутковості бізнесу.

Метою роботи є визначення змісту процесу управління фінансовим становищем підприємства шляхом впровадження механізмів фінансового контролінгу.

Об'єктом дослідження виступає процес оцінювання фінансового становища підприємства.

Предметом дослідження є методичні та теоретичні засади аналізу фінансового становища підприємств.

Методи дослідження: наукова абстракція; системно-структурний аналіз; аналіз і синтез; порівняльний і економіко-статистичний аналіз; економіко-математичне моделювання; кореляційно-регресійний аналіз, факторний аналіз.

Інформаційною основою дослідження є матеріали наукових праць провідних вітчизняних і зарубіжних вчених у сфері управління фінансовим станом та організації контролінгу на підприємстві, а також дані фінансової звітності досліджуваного підприємства.

## КЛЮЧОВІ СЛОВА

ФІНАНСОВИЙ СТАН, ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ, УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ, ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, ЛІКВІДНІСТЬ, ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, ТАКСОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

## ABSTRACT

The master's thesis contains 81 pages, 19 figures, 11 tables, and 52 sources.

The relevance of the research topic is determined by the need for enterprises to adapt to market economy conditions, where the main goal is to obtain maximum profit for each hryvnia invested through the effective use of available resources. The use of controlling tools provides a reliable basis for strengthening financial stability, optimising cash flows, and increasing the overall profitability of the business.

The aim of the work is to determine the content of the process of managing the financial situation of an enterprise through the implementation of financial controlling mechanisms.

The object of the study is the process of assessing the financial situation of an enterprise.

The subject of the study is the methodological and theoretical foundations of analysing the financial position of enterprises.

Research methods: scientific abstraction; systemic-structural analysis; analysis and synthesis; comparative and economic-statistical analysis; economic-mathematical modelling; correlation-regression analysis, factor analysis.

The information basis of the study is the materials of scientific works by leading domestic and foreign scientists in the field of financial management and the organisation of controlling at an enterprise, as well as the financial reporting data of the enterprise under study.

## KEYWORDS

FINANCIAL CONDITION, FINANCIAL CONTROLLING, ENTERPRISE MANAGEMENT, FINANCIAL STABILITY, LIQUIDITY, SOLVENCY, PROFITABILITY, FINANCIAL ANALYSIS, TAXONOMIC ANALYSIS, INFORMATION

## Зміст

|                                                                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Вступ                                                                                                                     | 7  |
| 1 Науково-теоретичні основи управління фінансовим станом підприємства                                                     | 10 |
| 1.1 Сутність та концептуальні засади управління фінансовим станом підприємства                                            | 10 |
| 1.2 Сутність фінансового контролінгу та його інструменти, як складова концепції управління фінансовим станом підприємства | 14 |
| 1.3 Організаційно-інформаційна модель управління фінансовим станом підприємства                                           | 21 |
| Висновки до першого розділу                                                                                               | 28 |
| 2 Застосування інструментів фінансового контролінгу, заснованих на загальноекономічних методах                            | 32 |
| 2.1 Загальна характеристика підприємства ТОВ «Промтех»                                                                    | 32 |
| 2.2 Аналіз джерел формування капіталу ТОВ «Промтех»                                                                       | 37 |
| Висновки до другого розділу                                                                                               | 48 |
| 3 Напрями вдосконалення системи фінансового контролінгу в управлінні фінансовим станом підприємства                       | 50 |
| 3.1 Удосконалення системи оцінки фінансового стану підприємства шляхом застосування таксономічного аналізу                | 50 |
| Висновки до третього розділу                                                                                              | 72 |
| Список використаних джерел                                                                                                | 78 |
| Додатки                                                                                                                   | 82 |

|          |                  |          |        |      |                                                                                |  |         |       |         |
|----------|------------------|----------|--------|------|--------------------------------------------------------------------------------|--|---------|-------|---------|
|          |                  |          |        |      | МРЕ. 691.02.04 ПЗ                                                              |  |         |       |         |
| Ізм.     | Лист             | № докум. | Підпис | Дата |                                                                                |  |         |       |         |
| Розроб.  | Рукавішникова А. |          |        |      | Управління фінансовим станом підприємства за допомогою фінансового контролінгу |  | Літера  | Аркуш | Архівів |
| Перевір. | Єрмоленко О.А.   |          |        |      |                                                                                |  |         | 6     |         |
|          |                  |          |        |      |                                                                                |  | УкрДУЗТ |       |         |
| Н.контр. | Тройникова О.М.  |          |        |      |                                                                                |  |         |       |         |
| Затверд. | Кірдіна О.Г.     |          |        |      |                                                                                |  |         |       |         |

## Список використаних джерел

- 1 SWOT-аналіз основа формування маркетингових стратегій : навч. посібник / За ред. Л.В. Балабанової. К.: Знання.— 2015.301 с.
- 2 Алексеєнко В.Ф. Рентабельність підприємства в умовах трансформації ринкових процесів. *Економічний вісник університету*.2016. №14. С.25-35
- 3 Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. К.: Центр навч. літ-ри, 2014. 328с.
- 4 Бідюк П. І. Аналіз ризику банкрутства підприємств з використанням чітких та нечітких моделей. *Економічний вісник Національного технічного університету України*. Київ: 2015. № 12. С. 477-490.
- 5 Бець М.П. Планування рентабельності виробництва. *Економіка України*.2017.№2.С. 40-45.
- 6 Білик М.Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств. *Фінанси підприємств*.2015.№3. С.117-128.
- 7 Болюх М.А., Бурчевський М. І. Економічний аналіз. К.: КНЕУ, 2014.540 с.
- 8 Василик О. Д. Теорія фінансів : Навчальний посібник. К. : Вища школа, 2012. 364 с.
- 9 Василенко Л. П., Гут Л.В. Фінанси підприємства : Навч. посібник. Ч. 2.Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ.2015. 350 с.
- 10 Васильєв В.В. Шляхи підвищення результативності українських підприємств. *Фондовий ринок*.2016.№12.с. 11-14.
- 11 Васильєв О. В. Методи прогнозування фінансової стійкості підприємства в умовах кризи. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2016. Вип. 17. С. 116-121.
- 12 Гордієнко П.Л. Стратегічний аналіз : навчальний посібник. К.: Алерта,2016.404 с.
- 13 Діагностика стану підприємства: теорія і практика / за заг. ред. проф. А. Е. Воронкової. —2-ге вид., переробл. і доп. Х. : ВД "ІНЖЕК",2016.520с.

14 Дубодєлова А. В., Гербут М.В. Swot-аналіз конкурентних можливостей підприємства. *Вісник Львівського державного технологічного університету*.2016.№15.С. 15-19

15 Економічний аналіз : навч. посібник / За ред. М. Г. Чумаченка. Вид. 4-ге, перероб. і доп. К.: КНЕУ,2013.556 с.

16 Єгоршин О.О., Зосімов В.С. Методи багатовимірною статистичного аналізу : навч. пос. К.: ІЗМН,2012.208с.

17 Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2012. 448 с.

18 Карачина Н. Комплексне аналітичне оцінювання діяльності машинобудівних підприємств за умов нестабільності. *Економіст*.2015.№ 11.С. 32-37.

19 Карпенко Г.В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства. *Економіка держави*.К., 2017.№1.С.61-62.

20 Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент : навч. посіб К.: Знання.2016.366 с.

21 Карпець О. С. Концептуальний модельний базис оцінки фінансового стану підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2014. Вип. 6(2). С. 178-182.

22 Козенков Д. Є. Проблеми планування в умовах невизначеності економіки перехідного періоду. *Економіка : проблеми теорії та практики*. 2013. Вип. 172. С. 642-644.

23 Копилюк О.І., Штангрет А. М. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2015. 168 с.

24 Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посібник.К.: Знання,2017.275с.

25 Кузько Т. Н. Оптимізація рівня фінансового розвитку підприємства на основі таксономічного аналізу. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2015. Вип. 52. С. 44-53.

26 Котляр М.Л. Аналіз фінансового стану підприємства. *Фінанси*

*України*.2014.№ 5. С. 35-38.

27 Крючок С. І. Оцінка фінансового стану підприємств. *Фінанси України*.2012.№ 8.С. 40-47.

28 Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання : монографія К. : КНЕУ.2017.387 с.

29 Левченко Л. О. Огляд методів прогнозування фінансового стану підприємства на основі економетричних моделей. *Управління розвитком складних систем*. 2013. Вип. 14. С. 164-169.

30 Марцин В.С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість – основні складові оцінки фінансового стану підприємства. *Економіка, фінанси, право*. К., 2018. №7. С.26-29.

31 Мірко Н.В. Методи дослідження фінансового аналізу (стану) суб'єктів господарювання. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2016. № 6. С.268-272.

32 Обущак Т.А. Сутність фінансового стану підприємства. *Актуальні проблеми економіки*.№9. 2017. С.93-100.

33 Орлов П. А. Збутова діяльність промислових підприємств: теорія та напрямки розвитку :монографія. Х. : ХНЕУ,2016.230 с.

34 Перепелова В. В. Застосування таксономічного аналізу для визначення інтегрального показника оцінки фінансового стану підприємства. *Управління розвитком*. 2013. № 18. С. 120-124.

35 Павловська О.В. Удосконалення методів аналізу фінансового стану підприємств. *Фінанси України*.2017.№11.С. 54-60.

36 Павловська О.В. Фінансовий аналіз: навч. посібн. К.: КНЕУ,2012.-256с.

37 Паркінсон С.П. Як проаналізувати фінансовий стан. *Податкове планування*.2016.№12(110). С.31-45.

38 Петряєва З.Ф. Фінансовий аналіз діяльності підприємства : навч. посібн. Харків : Вид. ХДЕУ.2015.157 с.

39 Онисько С.М., Марич П.М. Фінанси підприємств: підручник. Львів : Магнолія 2006. 2016. 366 с.

40 Петраєва З.Ф. Організація і методика економічного аналізу : навчальний посібник : Ч. 2. Харків : Вид. ХНЕУ, 2018. 240 с.

41 П'яткіна Е. В. Автоматизація застосування моделей прогнозування ймовірності банкрутства у ході аудиту оборотних активів підприємства. *Управління розвитком*. 2014. № 12. С. 74-76.

42 Полонець В.П. Чи варто використовувати PEST– і SWOT-аналізи у стратегічному маркетингу? *Маркетинг в Україні*. 2016. № 4. С. 47–51.

43 Редченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі: навч. посібник. Львів: Новий світ. 2014. 272 с.

44 Руда Р.В. Аналіз фінансового стану підприємств та його значення в сучасних умовах. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2016. №3(7). С. 54-59.

45 Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навчальний посібник. К.: Знання, 2015. 662 с.

46 Сафронська І.М. Методичні підходи до комплексної оцінки фінансового стану підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 18. С. 65-67.

47 Сич О. А. Дискримінантний аналіз і його застосування в прогнозуванні банкрутства підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 2. С. 333-339.

48 Сопко В.В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник. К. : КНЕУ, 2014. 412 с.

49 Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств. К. : КНЕУ, 2010. 412 с.

50 Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2016. 430 с.

51 Турило А.М. Визначення відмінностей у сутності й оцінці категорії економічний стан і фінансовий стан підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. №7. С. 164-168.

52 Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: Навч. посіб. К: МАУП, 2014. 328 с.